Syyttäjälaitos
Valtakunnansyyttäjän toimisto

7.11.2024 **SY/3069/2024**

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Asiantuntija- ja lausuntopyyntönne 28.10.2024

Asia: U 40/2024 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle sopimusneuvotteluista Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välillä oikeudelliseen yhteistyöhön rikosasioissa liittyvästä rajat ylittävästä pääsystä sähköiseen todistusaineistoon (EU-US-sopimusneuvottelut)

SYYTTÄJÄLAITOKSEN LAUSUNTO

Syyttäjälaitos tukee kirjelmässä esitettyä valtioneuvoston kantaa. EU:n ja Yhdysvaltojen välinen sopimus sisältäisi toteutuessaan säännöt, joiden mukaisesti viranomaiset saisivat pääsyn rikosasiassa todisteena tarvittaviin palveluntarjoajien tietoihin. Tavoiteltu sopimus noudattelisi pääpirteissään EU:n sisäisesti noudatettavan e-evidence-sääntelyn toimintalogiikkaa, jolloin palveluntarjoajat velvoitetaan luovuttamaan tietoja pyytävään valtioon suoraan, ilman toisen sopimuspuolen viranomaisilta edellytettäviä toimenpiteitä.

Suomessa tietojen saamista esitutkintaa varten koskevat pyynnöt tekee tyypillisesti poliisi, joka johtaa esitutkintaa. Rajat ylittävissä tilanteissa poliisin pyynnöt on yleensä ensin vahvistettava oikeusviranomaisten, kuten syyttäjän tai tuomioistuimen toimesta. Tämä aiheuttaa merkittäviäkin käytännön resurssivaikutuksia syyttäjille, koska tietopyyntöjä tehdään paljon. EU-US -sopimuksen vaikutukset syyttäjien työmäärään riippuvat siitä, mitä tietoluokkia mahdollinen sopimus tulee kattamaan ja miten niiden tekemiseen toimivaltaiset viranomaiset sopimuksessa määritellään. Tältä osin Syyttäjälaitos toivoo, että Suomen kansallisen esitutkinnan erityispiirteet huomioidaan sopimusneuvotteluissa mahdollisimman pitkälle.

Syyttäjälaitos
Valtakunnansyyttäjän toimisto

7.11.2024 **SY/3069/2024**

Ari-Pekka Koivisto

valtakunnansyyttäjä

Sampsa Hakala

valtionsyyttäjä

Yhteystiedot

Syyttäjälaitos, valtakunnansyyttäjän toimisto
Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Puhelin 029 56 20800, faksi 029 56 20888
valtakunnansyyttaja.syyttaja@oikeus.fi

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Sampsa Hakala
Valtionsyyttäjä
Syyttäjälaitos
sampsa.hakala@oikeus.fi

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Ari-Pekka Koivisto
Valtakunnansyyttäjä
Syyttäjälaitos
ari-pekka.koivisto@oikeus.fi